

Brüsszel, 2020.6.24.
COM(2020) 258 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020—2025)

BEVEZETÉS

A bűncselekmények mindannyiunkat érinthetnek. Az Európai Unióban minden évben milliók¹ válnak bűncselekmény áldozatává. Az egyenlőség uniójának biztosítania kell az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést a bűncselekmények valamennyi áldozata számára², függetlenül attól, hogy az EU-ban hol vagy milyen körülmények között került sor a bűncselekményre.

A bűncselekmények áldozatainak mindenkor hozzá kell férniük a támogatáshoz és védelemhez. A Covid19-világjárvány során a társadalmi lezárás a családon belüli erőszak³, a gyermekek szexuális zaklatása, a kiberbűnözés⁴, valamint a rasszista és idegengyűlölő gyűlölet-bűncselekmények⁵ terjedését vonta maga után. Ezért elengedhetetlen megerősíteni az áldozatok támogatásának és védelmének keretrendszerét, valamint biztosítani annak ellenállóságát a válsághelyzetekben.

Az áldozatok jogaira vonatkozó, első uniós stratégia meghatározza a Bizottság 2020–2025 közötti időszakban végzett munkájának kereteit. A stratégia más szereplőket, többek között az uniós tagállamokat és a civil társadalmat is fellépésre szólítja fel. Külön figyelmet fordít a nemi alapú erőszak áldozatainak sajátos szükségleteire. Az EU minden tőle telhetőt megtesz a nemi alapú erőszak megelőzése és leküzdése, valamint az ilyen bűncselekmények áldozatainak támogatása és védelme érdekében. Az EU ereje a sokszínűségében rejlik. Az EU ezért minden tőle telhetőt megtesz a gyűlölet-bűncselekmények minden formájának megelőzése és leküzdése érdekében, beleértve a faji, antiszemita, homofób vagy transzfób gyűlölet-bűncselekményeket is.

Az EU már a bűncselekmények áldozatainak számos jogát fogadta el. A bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló irányelv⁶ magában foglalja az információhoz való hozzáférés jogát, az áldozatok egyéni szükségleteinek megfelelő támogatáshoz és védelemhez való jogot, valamint egy sor eljárási jogot. Az egyéb vonatkozó uniós jogi aktusok közé tartozik a kárenyhítésről szóló irányelv⁷ és az európai

¹ Az Eurostat adatai szerint 2017-ben mintegy 15 millió súlyos bűncselekményt (emberölést, gyermekek szexuális kizsákmányolását, személy elleni erőszakot, emberrablást, szexuális bántalmazást, nemi erőszakot, szexuális kényszerítést és rablást) regisztráltak az EU-ban.

² Amint azt az Alapjogi Ügynökség hangsúlyozta, *Victims' rights as standards of criminal justice – Justice for victims of violent crime (2019) (Az áldozatok jogai a büntető igazságszolgáltatás normáiként – az erőszakos bűncselekmények áldozatainak igazságszolgáltatása (2019))* című dokumentumban, az áldozatok igazságszolgáltatáshoz és védelemhez való joga alapvető jogok.

³ Lásd az Egészségügyi Világszervezetet (2020. március) a családon belüli erőszak növekedéséről a Covid19-világjárvány idején: <https://www.who.int/reproductivehealth/publications/emergencies/COVID-19-VAW-full-text.pdf>.

⁴ Europol, *Pandemic profiteering: how criminals exploit the COVID-19 crisis (Világjárvány-biznisz: hogyan használják ki a bűnözők a Covid-19-válságot)*, 2020. március, lásd: <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/pandemic-profiteering-how-criminals-exploit-covid-19-crisis>.

⁵ <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/covid19-rights-impact-april-1>

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (az áldozatok jogairól szóló irányelv).

⁷ A Tanács 2004/80/EK irányelve (2004. április 29.) a bűncselekmények áldozatainak kárenyhítéséről (a továbbiakban: a kárenyhítési irányelv).

védelmi határozatokra vonatkozó uniós szabályok⁸. Az EU továbbá olyan eszközöket fogadott el, amelyek az egyes bűncselekmények áldozatainak sajátos szükségleteit célozzák: Az emberkereskedelem elleni irányelv⁹, a gyermekek szexuális bántalmazása és szexuális kizsákmányolása elleni irányelv¹⁰ és a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv¹¹, amelyek külön jogokat biztosítanak a terrorizmus áldozatainak. Az EU aláírta továbbá az Európa Tanács nőekkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (Isztambuli Egyezmény)¹².

E haladás ellenére a közelmúltbeli jelentések¹³ azt mutatják, hogy **a bűncselekmények áldozatai továbbra sem támaszkodhatnak teljes mértékben jogaikra az EU-ban**. Az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseivel kapcsolatos nehézségei főként a tájékoztatás hiányára, valamint az elégtelen támogatásra és védelemre vezethetők vissza. Az áldozatok gyakran éri másodlagos viktimizáció¹⁴ a büntetőeljárás és a kárenyhítés igénylése során. Azok, akik külföldi utazásuk során válnak bűncselekmény áldozatává, még nehezebben férnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz és a kárenyhítéshez. A legkiszolgáltatottabb áldozatok, így a nemi alapú erőszak áldozatai, a gyermekkorú áldozatok, a fogyatékossgal élő áldozatok, az idős áldozatok, a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai, a terrorizmus áldozatai vagy az emberkereskedelem áldozatai számára különösen nagy kihívást jelent a büntetőeljárásban való részvétel és a bűncselekmények következményeinek feldolgozása.

A probléma megoldása az áldozatok jogaira vonatkozó uniós szabályok jobb gyakorlati alkalmazásával kezdődik. Az áldozatok jogairól szóló irányelv¹⁵ és az

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/99/EU irányelve (2011. december 13.) az európai védelmi határozatról és az Európai Parlament és a Tanács 606/2013/EU rendelete (2013. június 12.) a polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismeréséről

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról.

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról (a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv).

¹² Az Isztambuli Egyezményt az EU 2017-ben írta alá. Ez az egyezmény a területre vonatkozó nemzetközi normák viszonyítási alapja. A mai napig az Európai Unió valamennyi tagállama aláírta az egyezményt, és 21 ratifikálta is.

¹³ Lásd különösen az áldozatok jogairól szóló irányelvről és az európai védelmi határozatról szóló irányelvről szóló, alább említett közelmúltbeli bizottsági végrehajtási jelentéseket, valamint az áldozatok jogait érintő szülő, az alábbiakban is említett egyéb közelmúltbeli jelentéseket.

¹⁴ A másodlagos viktimizáció az áldozatokat sújtó olyan negatív következményekként határozható meg, amelyek az áldozatok büntetőeljárásban való részvétele miatt következhetnek be, ideértve az áldozatoknak az elkövetőikkel, az igazságügyi hatóságokkal és/vagy a nyilvánossággal való kapcsolatnak való kitettségét is.

¹⁵ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az áldozatok jogairól szóló irányelv végrehajtásáról, COM(2020) 188 final, lásd: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM%3A2020%3A188%3AFIN>

európai védelmi határozatról szóló irányelv¹⁶ végrehajtásáról szóló közelmúltbeli bizottsági jelentések azt mutatják, hogy további előrelépésre van szükség az ezen eszközökben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásához¹⁷. Ez főként a hiányos átültetésnek tudható be. A legtöbb tagállam még mindig nem ültette át teljes mértékben az áldozatok jogaira vonatkozó uniós szabályokban lefektetett minimumkövetelményeket¹⁸. A végrehajtási jelentések a nemzeti jogrendekben történő helytelen végrehajtásra is rámutatnak. A teljes körű végrehajtáshoz megfelelő struktúrákra van szükség, amelyek biztosítják az általános és szakosodott támogató szolgáltatásokat, valamint az áldozatok egyéni szükségleteihez szabott védelmet. Ezen túlmenően az áldozatokkal kapcsolatban álló valamennyi szereplőnek képzésben kell részesülnie, és teljes mértékben tisztában kell lenniük az áldozatok jogaival. Alapvető fontosságú, hogy valamennyi tagállam maradéktalanul végrehajtsa és alkalmazza az elfogadott minimumkövetelményeket. A Bizottság arra fog összpontosítani, hogy szükség esetén további jogi intézkedések révén biztosítsa az uniós szabályok helyes végrehajtását. A Bizottság ezenfelül az elfogadott minimumszabályok elérésének és meghaladásának módjára vonatkozó helyes gyakorlatokat fog előmozdítani. **A Bizottság adott esetben javasolni fogja az áldozatok jogaira vonatkozó uniós szabályok további szigorítását.**

Számos szereplő fogalmazott meg ajánlásokat arra vonatkozóan, hogy miként lehetne javítani az áldozatok jogaival kapcsolatos uniós szakpolitikát. E stratégia kidolgozása során a Bizottság figyelembe vette az áldozatok jogairól szóló 2019. decemberi tanácsi következtetéseket¹⁹, az Európai Parlament tanulmányát²⁰, valamint a több jelentésben ismertetett ajánlásokat, ideértve Jean-Claude Junckernek korábbi bizottsági elnök az

¹⁶ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az európai védelmi határozatról szóló, 2011. december 13-i 2011/99/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2020) 187 final, lásd: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM%3A2020%3A187%3AFIN>

¹⁷ Hasonló következtetések vonhatók le a gyermekek szexuális bántalmazásáról szóló irányelvre (COM/2016/0871 és COM/2016/0872) és az emberkereskedelemlről szóló irányelvre (COM(2016) 722 final) vonatkozó végrehajtási jelentésekből.

¹⁸ A Bizottságnál 21 kötelezettségzegési eljárás van folyamatban az áldozatok jogairól szóló irányelv nem teljes körű átültetése miatt Ausztriával, Belgiummal, Bulgáriával, Ciprussal, Csehországgal, Észtországgal, Franciaországgal, Horvátországgal, Lengyelországgal, Lettországgal, Litvániával, Luxemburggal, Magyarországgal, Máltával, Németországgal, Olaszországgal, Portugáliával, Romániával, Svédországgal, Szlovákiával és Szlovéniával szemben.

¹⁹ A Tanács 2019. december 3-án elfogadott következtetése az áldozatok jogairól. <https://www.consilium.europa.eu/hu/meetings/jha/2019/12/02-03/>

²⁰ European Parliament, Criminal procedural laws across the European Union – A comparative analysis of selected main differences and the impact they have over the development of EU legislation, August 2018 (Európai Parlament, Büntetőeljárás jogszabályok az Európai Unióban – Összehasonlító elemzés a kiválasztott főbb különbségekről és azoknak az uniós jogszabályok fejlődésére gyakorolt hatásáról, 2018. augusztus), elérhető a következő címen: https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=IPOL_STU%282018%29604977.

áldozatok kárenyhítésével foglalkozó különleges tanácsadójának²¹, az Alapjogi Ügynökségnek²² és az Európai Áldozatsegítő Ügynökségnek²³ az ajánlásait.

Ez a stratégia kétlépcsős megközelítésen alapul: **a bűncselekmények áldozatainak jogokkal való felruházásán és az áldozatok jogai érdekében folytatott együttműködésén.** A bűncselekmények áldozatainak jogokkal való felruházása elengedhetetlen ahhoz, hogy bejelentsék a bűncselekményeket, részt vegyenek a büntetőeljárásban, kárenyhítést igényeljenek és végül – amennyire lehetséges – felépüljenek a bűncselekmény következményeiből²⁴. Ezek az ambiciózus célkitűzések kizárólag a Bizottság és az összes releváns szereplő együttműködése esetén valósíthatók meg. A stratégia ezért az együttműködés és a koordináció megerősítésére is hangsúlyt helyez.

A stratégia öt kulcsfontosságú prioritást mutat be: i. hatékony kommunikáció az áldozatokkal és biztonságos környezet az áldozatok számára a bűncselekmény bejelentéséhez; ii. a legkiszolgáltatottabb áldozatok támogatásának és védelmének javítása; iii. az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáféréseinek megkönnyítése; iv. az összes releváns szereplő közötti együttműködés és koordináció megerősítése; valamint v. az áldozatokat megillető jogok nemzetközi dimenziójának megerősítése.

A BŰNCSELEKMÉNYEK ÁLDOZATAINAK JOGOKKAL VALÓ FELRUHÁZÁSA

1. Hatékony kommunikáció az áldozatokkal és biztonságos környezet az áldozatok számára a bűncselekmény bejelentéséhez

A bűnözés elleni küzdelmet célzó hatékony politika szükségessé teszi, hogy a nemzeti hatóságok **biztonságos környezetet biztosítsanak az áldozatok számára a bűncselekmények bejelentéséhez.** A bűncselekmények áldozatainak hatékonyabb támogatása és védelme az Európai Unió valamennyi polgára számára növeli a biztonságot.

²¹ Strengthening victims' rights: from compensation to reparation – For a new EU Victims' rights strategy 2020-2025 (A kárenyhítéstől a jóvátételig – Az áldozatok jogaira vonatkozó új uniós stratégia 2020–2025), J. Milquet különleges tanácsadó jelentése az Európai Bizottság elnökének, Jean-Claude Junckernek, https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/protecting-victims-rights_en.

²² Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének négy jelentése az erőszakos bűncselekmények áldozatai számára nyújtandó igazságszolgáltatásról, 2019. április, elérhető a következő internetcímen: <https://fra.europa.eu/en/publication/2019/victims-rights-standards-criminal-justice-justice-victims-violent-crime-part-i>.

²³ Victim Support Europe (az Európai Áldozatsegítő Szolgálatok Szervezete), Victims of Crime Implementation Analysis of Rights in Europe (VOCIARE, a bűncselekmények áldozatai jogai európai végrehajtásának elemzése), 2019. október, megtekinthető a következő internetcímen: <https://victimsupport.eu/about-us/our-projects/vociare/>.

²⁴ E tekintetben fontos a helyreállító igazságszolgáltatás. A helyreállító igazságszolgáltatás különféle szolgáltatásokra terjednek ki, például az áldozat és az elkövető közötti közvetítésre, a családi csoportkonferenciákra és az ítélkező körökre (az áldozatok jogairól szóló irányelv (46) preambulumbekzdése).

Az áldozatok túlságosan gyakran nincsenek tisztában a jogaikkal²⁵. Az áldozatokkal kapcsolatba kerülő személyek (ideértve az első kapcsolatfelvétel szerinti hatóságokat is), akiknek/amelyeknek tájékoztatniuk kellene az áldozatokat a jogaikról, gyakran nincsenek ehhez megfelelő képzettség birtokában²⁶. A ténylegesnél kevesebb bűncselekmény bejelentése egy másik komoly probléma. Az elkövetőtől való félelem vagy a bírósági eljárásban való részvétel negatív következményeitől való félelem gyakran meggátolja az áldozatokat a bűncselekmények bejelentésében. A szexuális és a nemi alapú erőszakra vonatkozóan bejelentett esetek száma jelentősen elmarad a ténylegestől. A – többnyire a partnerük vagy közeli hozzátartozójuk által elkövetett – fizikai vagy szexuális bántalmazás áldozatául esett nőknek csak körülbelül egyharmada veszi fel a kapcsolatot a hatóságokkal²⁷. Nemi alapú erőszak esetén a lehető legnagyobb gondossággal kell eljárni a gyermekek áldozattá válásának elkerülése érdekében. A gyermekek számára is nehéz lehet a bűncselekmények bejelentése. A gyermekek gyakran áldozattá válnak a családi környezetben, illetve olyan személyek áldozatává válnak, akikkel függőségi viszonyban vannak. Ezért elengedhetetlen különleges jelentéstételi mechanizmusokat biztosítani az ilyen áldozatok számára. A velük kapcsolatba kerülő szakembereknek (például egészségügyi dolgozóknak vagy pedagógusoknak) a bűncselekmény felderítésére és megfelelő kezelésére irányuló képzésben kell részesülniük.

Szintén fontos, hogy az érintett szakemberek az áldozatok sajátos szükségleteinek megfelelően kommunikáljanak az áldozatokkal. Ez különösen jelentős a fogyatékossgal élő áldozatok esetén. Azokat a szakembereket, akik fogyatékossgal élő áldozatokkal lépnek kapcsolatba, képzésben kell részesíteni, hogy olyan módon kommunikáljanak velük, amely figyelembe vesz minden szellemi vagy testi fogyatékossgot, például a hallássérülést vagy beszédzavart. Ezenkívül biztosítani kell, hogy a helyszínek akadálymentesek legyenek a fogyatékossgal élő áldozatok számára, hogy be tudják jelenteni a bűncselekményeket és részt tudjanak venni a büntetőeljárásokon.

Ezenfelül előfordulhat, hogy a hátrányos helyzetű vagy kiszolgáltatott közösségekhez vagy kisebbségekhez tartozó bűncselekmény-áldozatok kevés bizalmat tanúsítanak a hatóságok iránt, ami megakadályozza, hogy bűncselekményt jelentsenek be²⁸. Az

²⁵ Lásd különösen a Victim Support Europe VOciare-jelentését, 4. o. és 24–30. o.

²⁶ Az Alapjogi Ügynökségnek az áldozatok jogairól szóló négy jelentése rámutat, hogy az áldozatokkal kapcsolatba kerülő személyek, többek között a rendőrség körében nem megfelelő az áldozatok jogaira vonatkozó képzés szintje, a jelentések továbbá kiemelik, hogy a jogtudományi karok fontos szerepet töltenek be a jogászok oktatásában, lásd például: a jelentés I. részében a 2. véleményt, a jelentés II. részében a 2. és a 7. véleményt, a jelentés III. részében a 2. és a 4. véleményt (az áldozatok jogainak a gyakorlati szakemberek általi általános értelmezése kapcsán); a jelentés IV. része hangsúlyozza, hogy a gyakorlati szakemberek nem értik a párkapcsolaton belüli erőszak áldozatául esett nők szükségleteit és jogait.

²⁷ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-based-violence/ending-gender-based-violence_en

²⁸ Lásd a Bizottságnak az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű csoportja által készített 2017. decemberi jelentést: „Ensuring justice, protection and support for victims of hate crime and hate speech: 10 key guiding principles” (Igazságszolgáltatás, védelem és támogatás biztosítása a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd áldozatai számára: 10 kulcsfontosságú irányelv); valamint az Alapjogi Ügynökség 2016. áprilisi jelentését: „Ensuring justice for hate crime victims: professional

Alapjogi Ügynökség felméréseiből az derül ki, hogy az LMBTI+, a fekete, a muszlim és a zsidó közösségeken belül a bejelentett gyűlölet-bűncselekmények száma jelentősen elmarad a ténylegestől²⁹. Annak érdekében, hogy ezeken a közösségeken belül növekedjen a bűncselekmények bejelentésének száma, nélkülözhetetlen a hatóságok iránti bizalom javítása, például a megfelelő hatóságok és az érintett közösségek közötti együttműködés erősítésével³⁰. Ugyanilyen fontos biztosítani a megkülönböztetésmentességgel kapcsolatos külön képzést a rendőrség és az áldozatokkal kapcsolatba kerülő más személyek számára³¹.

Életünk egyre jelentősebb része online zajlik, ez a tendencia a Covid19-világjárvány miatt tovább erősödött. A számítástechnikai bűnözés³² magában foglalhatja a személyek elleni súlyos bűncselekményeket, például az online szexuális bűncselekményeket (beleértve a gyermekek elleni bűncselekményeket is), a személyazonosság-lopást, az online gyűlölet-bűncselekményeket és a vagyon elleni bűncselekményeket (például a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel elkövetett csalást és hamisítást). A számítástechnikai bűnözés áldozatai nem mindig találnak megfelelő segítséget az elszenvedett károk orvoslásához, és gyakran nem jelentik be a bűncselekményt. Előfordulhat, hogy különösen a gyermekek vagy az idősek nem rendelkeznek a szükséges digitális készségekkel vagy nem ismerik a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségeket. A számítástechnikai bűncselekmények bejelentését tovább kell könnyíteni, és az áldozatok számára biztosítani kell azt a segítséget, amelyre szükségük van³³.

perspectives” (Igazságszolgáltatás biztosítása a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai számára: szakmai kilátások).

²⁹ A rasszista erőszak fekete áldozatainak, valamint a rendőrök által elkövetett rasszista fizikai támadások áldozatainak többsége (64 %, illetve 63 %) nem jelentette be a legutóbbi incidenst, vagy azért, mert úgy érezték, hogy a bejelentés semmit sem változtatna (34 %), vagy mert az áldozatok nem bíznak a rendőrségben, vagy félték tőle (28 %) ld.: „Being Black in the EU” (Feketének lenni az EU-ban), Alapjogi Ügynökség, 2018. november. Az Alapjogi Ügynökség 2017. évi MIDIS II felméréseinek muszlim válaszadói közül csaknem minden második válaszadó azért nem jelentette be a gyűlölet motiválta zaklatás közelmúltbeli esetét, mert meg volt győződve arról, hogy nem került volna sor válaszlépésre. Az Alapjogi Ügynökség EU-LGBTI II felmérése (A long way to go for LGBTI equality [Hosszú az út az LMBTI-személyek egyenlőségéhez], 2020. május 14.) szerint az LMBTI+ közösség körében hasonlóan alacsony a bejelentések szintje. Az antiszemita zaklatást elszenvedett öt zsidó európaiból négy (79 %) soha nem jelentette a legsúlyosabb incidenst. Csaknem a felük (43 %) azért nem tett jelentést, mert úgy vélték, hogy az incidens nem elég súlyos, ami rámutat a zsidók elleni hétköznapi antiszemita erőszak normalizálódására (az Alapjogi Ügynökség felmérése a zsidók elleni megkülönböztetésről és gyűlölet-bűncselekményekről az EU-ban).

³⁰ Lásd például az Irish Victims’ Services Group elnevezésű, ír áldozatsegítő csoportot, amely a bírói kar, valamint a pártfogó felügyelői szolgálat és a börtönszolgálat, az ügyvédek, a rendőrség és az egészségügyi intézmények képviselőit tömöríti.

³¹ Jó példa a rendőrség részéről az LMBTI+ közösség iránti tiszteletteljes megközelítésre az úgynevezett „szivárványsztalok” kialakítása egyes tagállamok, például Belgium helyi rendőrsein.

³² E stratégia alkalmazásában számítástechnikai bűncselekmény vagy online bűncselekmény bármely olyan bűncselekmény, amelyet online vagy számítógép, illetve online eszközök használatával követnek el.

³³ A Bizottság többek között a tagállamokkal folytat majd együttműködést annak biztosítása érdekében, hogy a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel elkövetett csalás és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközök hamisítása elleni küzdelemről szóló irányelv vonatkozó rendelkezései teljes mértékben végrehajtásra kerüljenek, és meg fogja vizsgálni, hogyan támogatható az online csalás és személyazonosság-lopás elleni további fellépés, beleértve az áldozatok támogatását is. A gyermekek online szexuális zaklatása ügyében a Bizottság továbbra is támogatni fog olyan kezdeményezéseket, mint az uniós finanszírozású INHOPE hálózat (lásd:

Az áldozatok jogaira irányuló figyelemfelkeltés az áldozatok számára biztonságosabb környezet megteremtésének elengedhetetlen eleme. Ezért a Bizottság e stratégia keretében az áldozatok jogaira vonatkozó **uniós figyelemfelhívó kampány indításával** és képzési tevékenységek támogatásával mozdítja elő az áldozatok jogaira és szükségleteire irányuló jobb kommunikációt.

Az uniós kampány általában véve **az áldozatok jogaira irányuló figyelemfelkeltésre fog összpontosítani**, és elő fogja mozdítani a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok – például a nemi alapú erőszak és a családon belüli erőszak áldozatai, valamint a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai – szakszerű támogatását és védelmét. Külön figyelem irányul az igazságszolgáltatáshoz és támogatáshoz való hozzáférés terén több akadállyal szembesülő vagy korlátozott lehetőségekkel rendelkező, kiszolgáltatott csoportok és marginalizált vagy elszigetelt közösségek³⁴ megszólítására. Különös figyelmet irányul majd a megfelelő kommunikációs módszerekre is annak biztosítása érdekében, hogy a kampány eljusson a gyermek, az idős vagy a fogyatékossgal élő áldozatokhoz.

A Bizottság olyan **képzési tevékenységekre** fog összpontosítani, amelyek hatékonyan elérik az áldozatokkal kapcsolatba kerülő szereplőket, például az igazságügyi hatóságok és egyéb igazságügyi alkalmazottak, akik kapcsolatba kerülnek az áldozatokkal, mint az ügyvédek, ügyészek, bírósági alkalmazottak, büntetés-végintézet és pártfogó felügyelők. E tekintetben a Bizottság meg fogja erősíteni az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal (EJTN)³⁵ folytatott együttműködését. A Bizottság ezenkívül az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL)³⁶ segítségével elő fogja mozdítani a bűnüldöző hatóságok körében az áldozatok jogainak jobb megértését és az áldozatokkal való kommunikációra szolgáló hatékonyabb módszereket. A számítástechnikai bűncselekmények áldozatainak sajátos szükségleteire való reagálás érdekében a Bizottság továbbra is támogatni fogja a Kiberbűnözés Elleni Európai Képzési és Oktatási Csoportot (ECTEG)³⁷.

A helyreállító igazságszolgáltatási szolgáltatások biztonságos környezetet biztosítanak az áldozatok számára a véleménynyilvánításhoz és a gyógyulási folyamatuk támogatásához. Az áldozatok jogairól szóló irányelv előírja, hogy az ilyen szolgáltatásoknál az áldozat érdekeit és szükségleteit kell elsődlegesen szem előtt tartani³⁸. Érvényben kell lenni olyan biztosítékoknak, amelyek szavatolják, hogy az áldozat ne váljon újra áldozattá a folyamat során. A gyakorlatban a szakemberek és az áldozatok nem tudnak a helyreállító igazságszolgáltatási szolgáltatásokról³⁹. Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy a tagállamok kiemelkedő színvonalú helyreállító igazságszolgáltatási szolgáltatásokat biztosítsanak és gondoskodjanak a helyreállító igazságszolgáltatási szakemberek

<https://www.inhope.org/EN>), amely lehetővé teszi az internethasználók számára, hogy anonim módon jelentsenek be ilyen tartalmakat.

³⁴ Például az etnikai vagy vallási kisebbségek, a fogyatékossgal élők vagy az idősek.

³⁵ <http://www.ejtn.eu/>

³⁶ <https://www.cepol.europa.eu/>

³⁷ <https://www.ecteg.eu/>

³⁸ Lásd az áldozatok jogairól szóló irányelv 12. cikkét és (46) preambulumbekzdését.

³⁹ A Victim Support Europe VOIARE-jelentése.

képzéséről. E szolgáltatások potenciális előnyei a helyreállító igazságszolgáltatási szolgáltatások tagállamokon belüli rendelkezésre állásától, hozzáférhetőségétől és színvonalától függnnek.

A Bizottság a tagállamokkal együtt továbbra is javítani fogja az áldozatok jogaira vonatkozó minőségi és megbízható tájékoztatást az **e-igazságügyi portálon**⁴⁰, és potenciális végfelhasználók széles körében fogja azt népszerűsíteni. Potenciális végfelhasználók az áldozatok, az áldozatsegítő szervezetek és a nemzeti hatóságok (többek között a konzuli hatóságok és a rendőrség). Az áldozatok jogaira vonatkozó információk terjesztése érdekében a Bizottság javítani fogja a releváns uniós finanszírozású projektek keretében gyűjtött információkhoz való hozzáférést is⁴¹, és átfogó adatbázist bocsát rendelkezésre ezekről a projektekről az Europa-weboldalon.

A bűncselekmények áldozatainak hatékony támogatása nem valósítható meg a nemzeti hatóságok és az áldozatsegítő szervezetek együttműködése nélkül. E tekintetben a Bizottság elő fogja mozdítani a nemzeti hatóságok és az áldozatsegítő szervezetek kölcsönös képzéseit⁴² és helyes gyakorlataik cseréjét⁴³. **A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó új pénzügyi kerethez** a Bizottság az áldozatsegítő szervezetek támogatási lehetőségeinek továbbvitelét javasolta, hogy hozzájárulhassanak az áldozatok jogaira vonatkozó uniós szabályok helyes végrehajtásához⁴⁴. Ezen túlmenően a Bizottság az új többéves pénzügyi keret alapján előnyben részesíti azokat az intézkedéseket, amelyek például biztonságpolitikai⁴⁵, egészségpolitikai és oktatáspolitikai vonatkozású uniós finanszírozási programokba építik be az áldozatok jogainak előmozdítását. Ez a megközelítés szélesebb közönség figyelmét fogja felhívni az áldozatok jogaira, emellett gyarapítani fogja az áldozatok jogait holisztikusan megközelítő projektek finanszírozási lehetőségeit.

A Bizottság **folytatja a vonatkozó uniós szabályok végrehajtásának nyomon követését**, többek között az áldozatok jogairól szóló irányelv azon rendelkezései végrehajtásának nyomon követését, amelyek az áldozatokat az egyéni szükségleteiknek megfelelő tájékoztatás, beleértve az egyszerű és közérthető nyelven történő kommunikációt, támogatás és védelem tekintetében megillető jogokra, valamint a képzési tevékenységek biztosítására vonatkoznak. Ahogyan az áldozatok jogairól szóló irányelv

⁴⁰ https://beta.e-justice.europa.eu/65/HU/victims_of_crime

⁴¹ A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó Jogérvényesülés program, a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó Jogok, egyenlőség és polgárság program és utódprogramjaik alapján, 2021–2027-es időszakra vonatkozó, új többéves pénzügyi keretből finanszírozott, releváns programok https://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/justice/index_en.htm

⁴² A kölcsönös képzési tevékenységek az érintett nemzeti hatóságok és áldozatsegítő szervezetek részvételével zajlanak.

⁴³ Például a nemi alapú erőszak áldozatainak támogatására vonatkozó helyes gyakorlatok cseréje az EU nemek közötti egyenlőségre vonatkozó kölcsönös tanulási programja keretében kerül megszervezésre.

⁴⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/about_the_european_commission/eu_budget/1_en_act_part1_v9.pdf

⁴⁵ Egy már folyamatban lévő intézkedést illusztráló példa: a Belső Biztonsági Alap rendőrségre vonatkozó 2020-as éves munkaprogramja szerint a bűncselekmények online bejelentése a jövőben a kiberbűnözésre elkülönített finanszírozás keretébe tartozik.

végrehajtásáról szóló bizottsági jelentés igazolja, a tagállamok többsége számára továbbra is problémát jelent az irányelv említett kulcsfontosságú rendelkezéseinek teljes körű/helyes átültetése és/vagy gyakorlati végrehajtása.

Az Európai Bizottság kulcsfontosságú intézkedései:

- általában véve az áldozatok jogaira irányuló figyelemfelkeltést, valamint a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok szakszerű támogatásának és védelmének előmozdítását célzó uniós kampány indítása;
- az igazságügyi és a bűnüldöző hatóságokat célzó képzési tevékenységek előmozdítása;
- uniós finanszírozás biztosítása a nemzeti áldozatsegítő szervezetek és az érintett közösségi szervezetek számára, hogy nyújtsanak tájékoztatást az áldozatok jogairól, az áldozatok támogatása és védelme, valamint a helyreállító igazságszolgáltatási szolgáltatások előmozdítása.

A tagállamok kulcsfontosságú intézkedései:

- az áldozatok jogairól szóló irányelv az egyes bűncselekmények áldozataira vonatkozó egyéb uniós szabályok teljes körű és helyes végrehajtásának biztosítása, különösen az áldozatok tájékoztatáshoz, támogatáshoz és védelemhez való hozzáféréseire vonatkozó rendelkezések tekintetében;
- nemzeti figyelemfelhívó kampányok indítása az áldozatok jogairól, beleértve a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatoknak nyújtott támogatást is;
- a civil társadalom támogatása az áldozatok jogainak megerősítésében, többek között a rendelkezésre álló uniós finanszírozás segítségével.

Más érdekelt felek kulcsfontosságú intézkedései:

Áldozatsegítő szervezetek:

- együttműködés a nemzeti hatóságokkal, beleértve az igazságügyi és bűnüldöző hatóságokat is, és kölcsönös képzési tevékenységekben történő részvétel.

2. A legkiszolgáltatottabb áldozatok támogatásának és védelmének javítása

A bűncselekmények valamennyi áldozata kiszolgáltatott, de személyes tulajdonságaik vagy az elszenvedett bűncselekmény jellege vagy személyes körülményeik miatt bizonyos áldozatok kiszolgáltatottabbak, mint mások.

Egyes áldozatok kiszolgáltatott helyzete bizonyos körülmények között romolhat. A Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos kijárási korlátozások során **a családon belüli erőszak áldozatait**⁴⁶ nagyobb mértékben vannak kitéve az erőszak veszélyének (mivel az

⁴⁶ A családon belüli erőszak hozzátartozók közötti erőszakot jelent, amikor az elkövető az áldozattal egy fedél alatt tartózkodik. Az áldozatok jogairól szóló irányelv értelmében a hozzátartozók közötti erőszak esetében az áldozat jelenlegi vagy volt házastársa vagy partnere, vagy más családtagja követ el erőszakot függetlenül attól,

elkövetőkkel egy térbe vannak összezárva), és a támogatáshoz és védelemhez való hozzáférésük korlátozott⁴⁷.

A nemzeti támogatási⁴⁸ és védelmi intézkedéseknek hatékonyak kell lenniük minden áldozat számára és minden esetben. A családon belüli erőszak áldozatai számára ez azt jelenti, hogy válság idején is rendelkezésre kell állni menedékhelyeknek, segélyvonalaknak és lelki segélynek. Annak érdekében, hogy a válság alatt támogatást és védelmet lehessen garantálni valamennyi áldozat – többek között a családon belüli erőszak áldozatai – számára, az áldozatok támogatását célzó intézkedéseket be kell építeni a világjárvány elleni nemzeti veszélyhelyzeti programokba. Ez például az áldozatsegítő szolgáltatások alapvető fontosságú szolgáltatássá nyilvánításával érhető el⁴⁹.

A tagállamok többsége különleges támogatási és védelmi intézkedéseket hozott a Covid19-világjárvány és a kapcsolódó kijárási korlátozás idején elkövetett bűncselekmények áldozatai számára. Különösen elengedhetetlen biztosítani az online és offline támogatási szolgáltatásokhoz való hatékony hozzáférést, beleértve a pszichológiai segítségnyújtást és egyéb szociális szolgáltatásokat. A családon belüli erőszak áldozatai számára különösen biztosítani kell a menedékhelyekhez, pszichológiai segítségnyújtáshoz, traumakezeléshez és tanácsadáshoz való hozzáférést. A nemzeti végrehajtó hatóságoknak különösen óvatosnak kell lenniük a családon belüli erőszak bejelentett és új esetei tekintetében. Ezenkívül elengedhetetlen biztosítani az áldozatok fizikai védelmét. A Bizottság előmozdítja az áldozatok Covid19-világjárvány idején nyújtott támogatáshoz és védelemhez való hozzáféréseinek optimális eszközeire vonatkozó helyes gyakorlatok cseréjét azzal, hogy bevonja a nemzeti hatóságokat és a civil társadalmat.

A Bizottság le fogja vonni a következtetéseket a Covid19-világjárvány bűncselekmények áldozataira vonatkozó következményeiből annak érdekében, hogy **ellenállóbbá tegye az áldozatok társadalmunkon belüli támogatási struktúráit**. A Bizottság támaszkodni fog a Covid19-világjárvány során gyűjtött, áldozatok jogaira vonatkozó helyes gyakorlatokra⁵⁰, és elő fogja mozdítani az olyan intézkedéseket, mint az áldozatsegítő

hogy az elkövető az áldozattal egy háztartásban él-e vagy korábban egy háztartásban élt-e (lásd az áldozatok jogairól szóló irányelv (18) preambulumbekzdését). A családon belüli erőszak több nőt és gyermeket érint.

⁴⁷ Lásd például a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete véleményét (<https://eige.europa.eu/news/coronavirus-puts-women-frontline>) és az Alapjogi Ügynökség „Coronavirus pandemic in the EU - Fundamental Rights Implications”(Koronavírus-világjárvány az EU-ban – Alapjogi vonatkozások) című, 1. sz. közleményét <https://fra.europa.eu/en/publication/2020/covid19-rights-impact-april-1#TabPubOverview0>.

⁴⁸ A kapcsolati erőszak áldozatait segítő legközelebbi szolgálatokról itt tájékozódhat: <https://www.wave-network.org/find-help/>

⁴⁹ Egy szolgáltatás alapvető fontosságú szolgáltatássá nyilvánítása biztosítja annak működését válsághelyzetben. Az áldozatsegítő szolgáltatások továbbra is működtek a Covid19-világjárvány alatt a legtöbb tagállamban, amely adatokat bocsátott rendelkezésre ezzel kapcsolatban a Bizottság és az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózat számára. Egyes tagállamok, beleértve Spanyolországot és Portugáliát, alapvető fontosságú szolgáltatássá nyilvánították az áldozatsegítő szolgáltatásaikat. Lásd e-igazságügyi portált.

⁵⁰ Lásd különösen az áldozatok Covid19-világjárvány idején érvényesíthető jogaira vonatkozó helyes gyakorlatoknak az e-igazságügyi portálon a Bizottság által közzétett válogatását:

https://e-justice.europa.eu/content_impact_of_the_covid19_virus_on_the_justice_field-37147-hu.do

szolgáltatások alapvető fontosságúvá nyilvánítását, az online támogatási szolgáltatások kialakítását, valamint a civil társadalom bevonását az áldozatok támogatásába és védelmébe.

Az áldozatok jogaira vonatkozó uniós szabályok⁵¹ értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a bűncselekmények valamennyi áldozata igénybe vehessen olyan általános áldozatsegítő szolgálatokat és áldozatsegítő szakszolgálatokat, amelyek bizalmasan, térítésmentesen működnek, és megfelelnek az áldozatok egyéni szükségleteinek. Az áldozatok jogairól szóló irányelv értelmében az általános áldozatsegítő szolgálatoknak tájékoztatást, tanácsadást, érzelmi és pszichológiai támogatást kell nyújtaniuk, valamint orvoshoz kell irányítaniuk az áldozatokat. Ezen túlmenően az ilyen szolgálatoknak védeniük kell az áldozatok és családjaik magánéletét. A sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatoknak hozzá kell férniük áldozatsegítő szakszolgálatokhoz, amelyek az áldozatok sajátos szükségleteit, az elszenvedett sérelem súlyosságát, valamint az áldozat és az elkövető közötti kapcsolatot és az áldozatok szélesebb társadalmi környezetén belüli helyzetét figyelembe vevő, átfogó és célzott megközelítésen alapulnak.

Az áldozatok jogairól szóló irányelv arról is rendelkezik, hogy valamennyi áldozatnak hozzá kell férnie az egyéni szükségleteinek megfelelő védelemhez. Külön figyelmet kell fordítani azokra az áldozatokra, akiknek sajátos szükséglete a másodlagos, ismételt viktimizáció, megfélemlítés és megtorlás kockázatától való védelem.

A nemi alapú erőszak áldozatai⁵² gyakran súlyosan érintettek a különböző bűncselekményformák – többek között a családon belüli erőszak, a szexuális erőszak és/vagy az emberkereskedelem jellege, körülményei és következményei miatt. A nemi alapú erőszak EU-n belüli nagyságrendje riasztó. Minden harmadik nő (33 %) tapasztal fizikai és/vagy szexuális erőszakot 15 éves kora után⁵³. **A 2020–2025 közötti időszakra szóló, nemi esélyegyenlőségi stratégia**⁵⁴ szerint a Bizottság azon dolgozik, hogy megszüntesse a nőkkel és lányokkal szembeni, nemi alapú erőszakot. Az intézkedések közé tartozik az EU isztambuli egyezményhez való csatlakozása vagy olyan alternatív jogalkotási intézkedések, amelyek ugyanezt a célt érik el. A Bizottság ezenkívül **a nemi alapú erőszak és a családon belüli erőszak megelőzésével foglalkozó uniós hálózatot** indít, és intézkedéseket tesz **a nemi alapú számítástechnikai bűncselekmények áldozatai biztonságának védelme érdekében**, különösen az internetes platformok és

⁵¹ Lásd különösen az áldozatok jogairól szóló irányelv 8. és 9. cikkét és az ágazati jogszabályok vonatkozó rendelkezéseit, például a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv 23. cikkét.

⁵² Az áldozatok jogairól szóló irányelv (17 preambulumbekkezdése) szerint „nemi alapú erőszaknak a személy ellen neme, nemi identitása vagy annak kifejezése miatt irányuló erőszak, vagy az olyan erőszak minősül, amely aránytalanul nagy számban egy adott nemhez tartozó személyek ellen irányul”.

⁵³ FRA (2014), „Violence against women: an EU-wide survey. Main results.” (A nők elleni erőszak: az EU egészére kiterjedő felmérés. A legfontosabb eredmények), Luxembourg, az Európai Unió Kiadóhivatala.

⁵⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló, nemi esélyegyenlőségi stratégia, COM(2020)152 final, lásd: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM%3A2020%3A152%3AFIN>

egyéb érdekelt felek közötti együttműködés keretrendszerének kialakításának megkönnyítésével.

A Bizottság **az áldozatok fizikai védelmének megerősítésére** fog összpontosítani. A Bizottság nevezetesen továbbra is elő fogja mozdítani az **európai védelmi határozatok** alkalmazását a másik uniós országba utazó vagy költöző, védelemre szoruló személyek esetében. Az Európai Unióban kiállított és végrehajtott európai védelmi határozatok száma rendkívül alacsony⁵⁵. E helyzet mögöttes okai magukban foglalják a tagállamokban elérhető védelmi intézkedések rendelkezésre állásával, széles körével, összetettségével kapcsolatos ismeretek hiányát, valamint azok alacsony határfokát.

Az európai védelmi határozatok hatásossága valóban az áldozatok fizikai védelmére vonatkozó, mögöttes nemzeti intézkedésektől függ. Jelenleg a nemzeti intézkedések nem kielégítőek, és az áldozatok még akkor sincsenek biztonságban, ha védelmi határozat hatálya alá tartoznak⁵⁶. A nemzeti vagy európai védelmi határozatot kérelmező nők sajátos szükségleteit nem veszik kellően figyelembe, és azok nem tükröződnek a fizikai védelemre vonatkozó nemzeti intézkedésekben⁵⁷. Az uniós szabályok nem harmonizálják a nemzeti védelmi intézkedések jellegét és az áldozatok fizikai védelmének biztosítását célzó nemzeti jogi eljárásokat sem. Az áldozatok jogairól szóló irányelv (18. cikke) az áldozatok érzelmi, illetve pszichológiai támogatását és védelmét célzó intézkedésekről rendelkezik, de az áldozatoknak és a családtagjaiknak a további erőszaktól való fizikai védelmére szolgáló eljárásokat a nemzeti jogra hagyja. A Bizottság ezért veszi fontolóra az áldozatok védelmének további megerősítését **az áldozatok fizikai védelmére vonatkozó minimumszabályok** bevezetése révén, ideértve a védelmi intézkedések kibocsátására vonatkozó minimumfeltételeket és a védelmi intézkedések módzatait (például a védelmi és az eltiltási határozatokat)⁵⁸. Emellett a Bizottság továbbra is elő fogja mozdítani a nemzeti és európai védelmi határozatok hatékony alkalmazását azáltal, hogy a Jogérvényesülés program keretében finanszírozási lehetőségeket biztosít, növeli a tudatosságot, valamint hangsúlyozza, hogy a szakembereket képzésben kell részesíteni az európai védelmi határozat rendelkezésre állásáról.

⁵⁵ Az európai védelmi határozatról szóló, fent hivatkozott irányelvről szóló bizottsági végrehajtási jelentés jelzi, hogy a Bizottság számára elérhető információk alapján a 2015–2018 közötti időszak során (amely időszakkal kapcsolatban a tagállamok tájékoztatták a Bizottságot az adataikról) csupán 37 európai védelmi határozatot hoztak és 15-öt hajtottak végre.

⁵⁶ Lásd az európai védelmi határozatról szóló irányelv végrehajtásáról szóló európai parlamenti jelentést.

⁵⁷ Lásd különösen a sajátos szükségletek és a védelmi határozatok témakörében készült, a védelmi határozatokról és a családon belüli erőszakról szóló, a Daphne program által társfinanszírozott jelentést (2016); a jelentésből kiderül, hogy az érintett nemzeti hatóságok gyakran figyelmen kívül hagyják a védelmi határozatot kérelmező nők sajátos szükségleteit. Ugyanez a vizsgálat súlyos ellentmondásokat mutat a nemzeti igazságszolgáltatások által a védelmi határozatok alkalmazásának módjaival kapcsolatban hozott döntések terén. http://snap-eu.org/report/International_Report.pdf

⁵⁸ A 2011/99/EU irányelvvel összhangban a védelmi intézkedésekre irányadó nemzeti jogszabályok előírhatják, hogy a veszélyeztetett személyek bizonyos helyekre történő belépés tilalma, érintkezés tilalma vagy szabályozása vagy a védett személy előre meghatározott távolságon belüli megközelítésének tilalma vagy szabályozása alá eszenek.

A Bizottság ezenkívül a nemi alapú erőszak áldozatainak célzott és átfogó támogatást nyújtó **családsegítő házak** létrehozására fogja ösztönözni a tagállamokat⁵⁹. A Bizottság az áldozatok jogairól szóló uniós kampányon, az elérhető uniós finanszírozáson, valamint az illetékes érdekelt felekkel folytatott kapcsolatokon keresztül elő fogja mozdítani a családsegítő házak létrehozását.

A célzott és átfogó támogatást igénylő áldozatok támogatása és védelme kapcsán elengedhetetlen a **gyermek áldozatok** megemlítése. A Bizottság az áldozatok jogairól szóló irányelv kifejezetten gyermekekre vonatkozó uniós szabályainak végrehajtását továbbra is azon általános elvvel összhangban érvényesíti, amely szerint abban az esetben, ha az áldozat gyermek, a gyermek mindenek felett álló érdeke az elsődleges szempont⁶⁰. A Bizottság a nemzeti jogrendszerek gyermekbarát szemlélet tekintetében történő nyomon követését is megerősíti. A Bizottság 2021-ben **átfogó gyermekjogi stratégiát**⁶¹ szándékozik elfogadni, amely a bűncselekmények gyermek áldozataira vonatkozó, célzott intézkedéseket fog tartalmazni, ilyen például a gyermeksegítő házak folyamatos előmozdítása⁶².

A szexuális bántalmazás gyermek áldozatai kapcsán a Bizottság **2020-ban a gyermekek szexuális bántalmazása elleni hatékonyabb küzdelmet célzó, külön stratégiát** szándékozik elfogadni. E stratégia a szexuális bántalmazás gyermek áldozatainak támogatását és védelmét célzó intézkedéseket fog tartalmazni. A Bizottság erősíteni fogja a bűnüldözés, az INHOPE forródrót-hálózat és az ipar közötti együttműködést. A Bizottság meg fogja vizsgálni a gyermekek szexuális zaklatását ábrázoló online anyagok gyorsabb felderítését és eltávolítását célzó legújabb technológiai fejlesztéseket.

A szakszerű és átfogó támogatást igénylő, különösen kiszolgáltatott áldozatok másik csoportját a **terrorizmus áldozatai** képezik. A terrortámadások nemcsak egyének, hanem államok ellen, illetve a határok nélküli, szabad és nyitott társadalmaink ellen irányulnak. A tagállamoknak teljesíteniük kell felelősségüket, és biztosítaniuk kell a szükséges támogatást, védelmet és elismerést a szóban forgó áldozatok számára. A terrortámadások gyakran turisztikai célpontok vagy utazási csomópontok ellen irányulnak, így különösen érintik a külföldön áldozatul esett személyeket. Következésképp az áldozatok a jogaik érvényesítése során különösen nagy valószínűséggel ki vannak téve a határokon átnyúló helyzetek kihívásainak. Annak érdekében, hogy elő lehessen mozdítani a terrorizmus

⁵⁹ A családsegítő ház a családon belüli erőszak áldozatai számára biztonságos hely modellje, ahol az áldozatok egyetlen helyszínen jelenthetnek be bűncselekményt, kaphatnak pszichológiai támogatást és tanácsadást.

⁶⁰ Ilyen egyedi intézkedés többek között a gyermekek tájékoztatása, a gyermekbarát meghallgatás és a gyermekek külön védelme.

⁶¹ Dubravka Šuica, a demokráciáért és a demográfiáért felelős alelnökjelölt megbízólevele, 2019. december 1., elérhető itt: https://ec.europa.eu/commission/commissioners/sites/default/files/2019-12-01_dubravka_suica_mission_letters_mission_letter_dubravka-suica_en.pdf

⁶² Az Európai Unió valamennyi országában és nemzetközi szinten jelenleg terjedő, Barnahus elnevezésű skandináv modellhez hasonló gyermeksegítő ház a gyermekek és a tanúk számára létrehozott gyermekbarát, interdiszciplináris és többszereplős központ, ahol a gyermekek meghallgathatók és igazságügyi orvosszakértői vizsgálatnak vehetők alá, átfogóan értékelhetők és megfelelő szakemberektől megkaphatnak minden megfelelő terápiás szolgáltatást.

áldozatainak valamennyi uniós tagállamon belüli átfogó támogatását, a Bizottság 2020 januárjában kétéves kísérleti projektként létrehozta a **terrorizmus áldozataival foglalkozó uniós szakértői központot**⁶³. Az uniós központ többek között az áldozatok jogaival és szükségleteivel kapcsolatos útmutatást és képzési tevékenységeket fog biztosítani, amelyek az érintett tagállamok bevált gyakorlatainak fognak alapulni. A Bizottság biztosítani fogja e kísérleti projekt zavartalan működését, és 2021 végéig értékelni fogja a folytatása iránti igényt⁶⁴.

Az uniós tagállamok erőfeszítései ellenére egyre több a **gyűlölet-bűncselekmény** az EU-n belül⁶⁵. A civil társadalmi szervezetek körében egyre több aggodalom fogalmazódik meg, aktivisták és politikusok válnak gyűlölet-bűncselekmények célpontjaivá. A gyűlölet-bűncselekmények áldozatainak támogatása létfontosságú a demokratikus diskurzus lehetővé tételéhez és megerősítéséhez. A gyűlölet-bűncselekmények aránytalanul érintenek bizonyos közösségeket is, például a zsidókat, a romákat, a muszlimokat, az afrikai származásúakat, a migránsokat és az LMBTI+ közösségeket, különösen azokat, amelyek több okból is érintettek.

Az áldozatok jogai terén a **rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemre irányuló bizottsági kezdeményezések** célja a gyűlölet-bűncselekmények bejelentésének előmozdítása, az elfogultsággal kapcsolatos motivációk pontos kivizsgálásának javítása, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet áldozatainak támogatása. A Bizottság folytatni fogja a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd áldozatai számára biztosítandó igazságszolgáltatásra, védelemre és támogatásra vonatkozó, közelmúltban elfogadott irányelvek végrehajtását⁶⁶.

A Bizottság ezenfelül az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények áldozatainak jogokkal való felruházása és védelme érdekében folytatni fogja a tagállamok támogatását az antiszemitizmus elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti stratégiák kidolgozása során⁶⁷. Ezenfelül az áldozatok jogairól szóló intézkedések össze lesznek hangolva a romák egyenlőségére és befogadására irányuló leendő kezdeményezés valamint a leendő **LMBTI+ esélyegyenlőségi stratégia** szerinti tevékenységekkel.

⁶³ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/eu-centre-expertise-victims-terrorism_en

⁶⁴ A Bizottság értékelése alapján és a rendelkezésre álló finanszírozási források fényében a Bizottság dönt majd arról, hogy 2021 után is folytatódjanak-e az uniós központ tevékenységei.

⁶⁵ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-factsheet_hatecrime_en_final_0.pdf

⁶⁶ 2019-ben az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű csoport megállapodott arról, hogy az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala, az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége és az Alapjogi Ügynökség támogatásával három munkacsoport jöjjön létre azzal a céllal, hogy segítséget nyújtsanak a nemzeti hatóságok számára a gyűlölet-bűncselekmények áldozatainak hatékony és megfelelő támogató szolgálatok létrehozásához, valamint az adatrögzítésre, az adatgyűjtésre és a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai általi jelentéstétel ösztönzésére szolgáló, célzott bűnüldözési képzési stratégia létrehozásához. További információkért lásd a következő honlapot: http://ec.europa.eu/newsroom/just/document.cfm?doc_id=48874

⁶⁷ Lásd az antiszemitizmus elleni küzdelemmel foglalkozó bizottsági munkacsoportot, amely az antiszemitizmus elleni küzdelemről és az európai zsidó közösségek és intézmények hatékonyabb védelmének közös biztonsági megközelítéséről szóló (2018. december 6-i) tanácsi nyilatkozat végrehajtására hivatott.

A Bizottság elő fogja mozdítani a gyűlölet-bűncselekmények áldozatainak célzott és átfogó támogatását is, amely az érintett közösségekkel folytatandó szoros együttműködést is magában foglal majd. E tekintetben a Bizottság továbbra is együttműködik az áldozatok támogatásának javításával és a rendőrség képzésével foglalkozó, közelmúltban létrehozott két munkacsoporttal⁶⁸. A Bizottság ezenkívül külön figyelmet fordít az etnikai csoportokhoz és kisebbségekhez tartozó áldozatok támogatására és védelmére, akik különösen ki vannak téve bűncselekményeknek és/vagy speciális támogatást és védelmet igényelnek.

A **fogyatékossgal élő személyek** gyakran válnak gyűlölet-bűncselekmények és különféle visszaélési formák áldozatává⁶⁹. Ráadásul nehezebben férhetnek hozzá az igazságszolgáltatáshoz, ha meg vannak fosztva a jogképességüktől. A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény⁷⁰ előírja, hogy a részes államoknak meg kell tenniük minden megfelelő intézkedést a kizsákmányolás, erőszak vagy visszaélés áldozatává vált, fogyatékossgal élő személyek fizikai, kognitív és pszichológiai felépülésének, rehabilitációjának és társadalmi újrabeilleszkedésének előmozdítására. Ehhez kapcsolódóan az e stratégia keretébe tartozó intézkedések összhangban lesznek a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel⁷¹.

Az **idősek** korlátozott mobilitásuk, általános egészségi állapotuk⁷² vagy másoktól való függésük (beleértve a családtagokat vagy a bentlakásos gondozóközpontok személyzetét) miatt szintén könnyebben válhatnak különféle bűncselekmények áldozatává. Ezért alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az idősek egyéni szükségleteinek megfelelő speciális támogatás és védelem álljon rendelkezésre.

Különös figyelmet kell fordítani a **szervezett bűnözés** áldozataira is. Az emberkereskedelem a szervezett bűnözés egyik sajátos formája. Borzalmas hatással van az áldozatokra a bűncselekmény jellege, körülményei, időtartama és következményei miatt. Az **emberkereskedelem áldozatainak** különleges segítségnyújtásra, támogatásra és védelemre van szükségük. Az EU-ban az emberkereskedelem nyilvántartott

⁶⁸ 2019-ben az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formái elleni küzdelemmel foglalkozó magas szintű csoport megállapodott arról, hogy a nemzeti hatóságok segítségére két további munkacsoport jöjjön létre: a bűnüldöző hatóságoknak a gyűlölet-bűncselekmények áldozataival kapcsolatos képzését az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL) irányítaná, a gyűlölet-bűncselekmények áldozatainak támogatásával kapcsolatos képzést pedig az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) irányítaná.

⁶⁹ Az Európai Parlament például hangsúlyozta, hogy a fogyatékossgal élő nőket 2–5-ször nagyobb valószínűséggel éri erőszak, mint más nőket, és az egészségi problémával küzdő vagy fogyatékossgal élő nők 34 %-át érte már fizikai vagy szexuális erőszak a partnerük részéről az életük során, lásd: az Európai Parlament állásfoglalása a fogyatékossgal élő nők helyzetéről (2018/2685(RSP)).

⁷⁰ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html#Fulltext>

⁷¹ Különösen a fogyatékossgal élő nőkről szóló 6. cikk, az akadálymentességről szóló 9. cikk, a törvény előtti egyenlőségről szóló 12. cikk és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésről szóló 13. cikk.

⁷² A 65 éves vagy idősebb személyek 49 %-a érzi úgy, hogy fogyatékossgal vagy hosszú távú tevékenységre vonatkozó korlátozással él; Az Eurostat vonatkozó statisztikái a mindennapos tevékenységek egészségügyi problémákból adódó hosszan tartó, saját bevallás szerinti korlátairól nem, kor és jövedelem szerint.

áldozatainak csaknem fele uniós polgár, az áldozatok többségét nők és lányok teszik ki, akikkel főként szexuális kizsákmányolás céljából kereskednek. Az EU az összes releváns területen folytatott koordináció keretében, valamint az érdekelt felekkel közösen foglalkozik az emberkereskedelemmel⁷³. A Bizottság jelenleg különösen a biztonsági unió keretében az emberkereskedelem felszámolására irányuló, új stratégiai megközelítéssel dolgozik. Az emberkereskedelem megszüntetésére irányuló intézkedések további kialakítására fog sor kerülni a szervezett bűnözés leküzdésére irányuló, jövőbeli kezdeményezések keretében.

A környezeti bűnözés az egész társadalmat érinti, és különösen káros hatással lehet az egyénekre. Hatással lehet az egészségre és a megélhetésre, valamint csökkentheti az ingatlanok értékét. A környezeti bűnözés áldozatait különösen sújthatja a másodlagos viktimizáció, megfélemlítés és a megtorlás. Különösen amennyiben a környezeti bűnözés a szervezett bűnözés egyik sajátos formájaként jelenik meg. Az ilyen áldozatok számára biztosítani kell a szakszolgálatok általi segítségnyújtáshoz és -védelemhez való hozzáférést.

A bűncselekmény áldozatává váló irreguláris migránsok gyakran kiszolgáltatott helyzetben is vannak, és nehézségeik merülhetnek fel az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés során⁷⁴. Ha bűncselekményt jelentenek be a rendőrségnek, elrendelhető a származási országukba való visszatérésük⁷⁵. Az áldozatok jogairól szóló irányelv értelmében az áldozatokat megkülönböztetésmentesen, tartózkodásra való jogosultságuktól függetlenül illetik meg jogok⁷⁶. Ez a kísérő nélküli kiskorúakra is vonatkozik. E stratégia keretében a Bizottság értékelni fogja az uniós szintű jogi és gyakorlati eszközöket annak érdekében, hogy a migráns áldozatok hatékonyabban bejelenthessenek bűncselekményeket és – tartózkodásra való jogosultságuktól függetlenül – igénybe vehessenek áldozatsegítő szolgálatokat. A Bizottság elő fogja mozdítani a

⁷³ Az emberkereskedelemmel foglalkozó, átfogó – áldozatközpontú, nemspecifikus és a gyermekekre érzékeny – uniós jogi és szakpolitikai keret tekintetében tanulmányozza a következő oldalt: https://ec.europa.eu/anti-trafficking/node/4598_en

⁷⁴ Lásd az Oxfordi Egyetem COMPAS (Centre on Migration, Policy, and Society) elnevezésű, „Safe reporting of crime for victims and witnesses with irregular status in the US and Europe” (A bűncselekmények biztonságos bejelentése a rendezetlen jogállású áldozatok és tanúk számára az USA-ban és Európában) című, 2019-ben közzétett projektjét, vagy a projekt eredményeit, amelyeket az okmányokkal nem rendelkező migránsokra vonatkozó nemzetközi együttműködéssel foglalkozó platform adott ki „Insecure justice? – residence permits for victims of crime in Europe” (Nem biztonságos igazságszolgáltatás? – tartózkodási engedélyek bűncselekmények európai áldozatai számára) címmel.

⁷⁵ A harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében a tagállamok – elviekben – a területükön illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki. Egyes bűncselekmény-kategóriák, például súlyos munkaerő-kizsákmányolás áldozatai eseti alapon, korlátozott időtartamra szóló engedélyt kaphatnak, lásd a 2009/52/EK irányelvet (a munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló irányelv).

⁷⁶ Az Alapjogi Ügynökség „Migration: Key fundamental rights concerns” (Migráció: Az alapvető jogokkal kapcsolatos alapvető aggodalmak) című 2019. évi jelentése szerint a migráns áldozatok körében a bűncselekmények bejelentésének ténylegestől elmaradó száma igen magas. Ahogyan a rasszizmus elleni európai hálózat kutatása bizonyítja, 24 országban megkérdezett migránsok abbéli félelmüket juttatták kifejezésre, hogy a bűncselekmények bejelentése negatívan érinti a bevándorlási ügyük kimenetelét.

tagállamok körében azoknak a helyes gyakorlatoknak a cseréjét, amelyek célja, hogy a bűncselekmények bejelentése elkülönüljön a kiutasítási eljárástól, ugyanakkor ne kerüljön veszélybe a szóban forgó eljárások hatékonysága.

A különösen kiszolgáltatott helyzetű áldozatok másik csoportját az **örizet alatt elkövetett bűncselekmények áldozatai** képezik. Az Egészségügyi Világszervezet szerint évente a fogvatartottak 25 %-át éri erőszak⁷⁷. Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésük gyakran korlátozott. Ezek a személyek elszigeteltek, stigmatizáltak, és korlátozottan férnek hozzá információkhoz⁷⁸. E stratégia keretében a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy miként biztosítható hatékony támogatás és védelem az őrizetben lévő áldozatok számára, például az őrizetben lévő áldozatok védelméről szóló jegyzőkönyvek kiadásával vagy az őrizet alatt elkövetett bűncselekmények nyomozására létrehozott, független őrizeti szervek létrehozásával. A Bizottság az európai igazságügyi képzésről szóló, hamarosan megjelenő stratégia keretében az őrizeti személyzet képzését is elő fogja mozdítani.

A legkiszolgáltatottabb áldozatok holisztikus, többszereplős megközelítést követő, célzott és átfogó támogatása szoros együttműködést igényel a hatóságok, valamint az érintett szervezetek és az etnikai, vallási és más kisebbségekhez tartozó közösségek részéről. A Bizottság e stratégia keretében kitüntetett figyelmet fordít az ilyen szinergiák előmozdítására. Az elsődleges felelősség azonban a tagállamokra hárul, amelyeknek létre kell hozniuk a megfelelő struktúrákat, és elő kell segíteniük a szükséges szinergiákat a hatóságok és a civil társadalom között. Más szereplőknek is érdemes fokozniuk a legkiszolgáltatottabb áldozatok támogatását és védelmét célzó tevékenységeiket.

Az Európai Bizottság kulcsfontosságú intézkedései:

- **az olyan intézkedések előmozdítása, amelyek a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatokra építenek, mint az áldozatsegítő szolgáltatások és az online támogatási szolgáltatások alapvető fontosságúvá nyilvánítása;**
- **a különleges szükségletekkel rendelkező áldozatok, például a gyermekkorú áldozatok, a nemi alapú vagy családon belüli erőszak áldozatai, a rasszista és idegengyűlölő gyűlölet-bűncselekmények áldozatai, az LMBTI+ gyűlölet-bűncselekmények áldozatai, az idős áldozatok és a fogyatékossgal élő áldozatok integrált és célzott támogatásának előmozdítása az uniós finanszírozási lehetőségek és az áldozatok jogairól szóló uniós tájékoztató kampány révén;**
- **az EU isztambuli egyezményhez való csatlakozása vagy olyan alternatív intézkedések, amelyek ugyanezt a célt érik el;**

⁷⁷ Egészségügyi Világszervezet, „Prison and Health” (Börtön és egészség) (2014), 19–21. o., a börtönben elkövetett erőszak fogalom meghatározása. A jelentés a következő internetcímen érhető el: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0005/249188/Prisons-and-Health.pdf

⁷⁸ Részletesebb elemzésért lásd: „Rights behind bars – Access to justice for victims of violent crime suffered in pre-trial or immigration detention” (Jogok a rácsok mögött – Hozzáférés az igazságszolgáltatáshoz előzetes letartóztatásban vagy idegenrendészeti őrizetben elszenvedett erőszakos bűncselekmények áldozatai számára), Fair Trials, közzététel éve: 2019, <https://www.fairtrials.org/publication/rights-behind-bars>

- az áldozatok fizikai védelmére vonatkozó minimumszabályok bevezetésének értékelése, beleértve a védelmi intézkedések kiadására és módozataira vonatkozó minimumfeltételeket, valamint szükség esetén 2022-ig jogalkotási javaslatok előterjesztése;
- a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd áldozatai számára biztosítandó védelemre és támogatásra vonatkozó irányelvek végrehajtása;
- a tagállamok közötti együttműködés elősegítése a terrorizmus áldozatai számára – különösen határokon átnyúló ügyekben – biztosított támogatás javítása érdekében, a kísérleti jellegű, a terrorizmus áldozataival foglalkozó uniós szakértői központ révén;
- az uniós szintű eszközök értékelése annak érdekében, hogy – tartózkodásra való jogosultságuktól függetlenül – a migráns áldozatok, illetve az őrizetben lévő áldozatok bejelenthessenek bűncselekményeket, valamint szükség esetén 2022-ig jogalkotási javaslatok előterjesztése.

A tagállamok kulcsfontosságú intézkedései:

- a Covid19-világjárvány során szerzett tapasztalatok levonása, intézkedések hozatala annak biztosítása érdekében, hogy a nemi alapú és családon belüli erőszak áldozatai hozzá tudjanak férni a támogatáshoz és védelemhez, amely be van építve a világjárvány elleni nemzeti veszélyhelyzeti intézkedésekbe, beleértve a menedékhelyekhez és segélyvonalakhoz való folyamatos hozzáférést és a civil társadalomnak az áldozatok támogatásába és védelmébe való fokozott bevonását;
- átfogó és célzott, segítő szakszolgálatok – többek között gyermeksegítő házak, családsegítő házak, LMBTI+ személyek számára biztonságos házak, fogyatékosok számára inkluzív és akadálymentes szolgálatok és helyszínek és őrizet alatt elkövetett bűncselekmények nyomozásával foglalkozó, független őrizeti szervek – létrehozása a legkiszolgáltatottabb áldozatok számára;
- annak biztosítására hivatott intézkedések meghozatala, hogy valamennyi áldozat – többek között a migráns áldozatok – a tartózkodásra való jogosultságuktól függetlenül hozzáférjenek az igazságszolgáltatáshoz;
- intézkedések tétele annak biztosítása érdekében, hogy a gyermek áldozatok hozzáférjenek a gyermekbarát igazságszolgáltatáshoz;
- a legkiszolgáltatottabb áldozatok – többek között a terrorizmus áldozatai – támogatására és védelmére vonatkozó, bevált gyakorlatok cseréje az uniós tagállamok között;
- a terrorizmus áldozatai elismerésének biztosítását célzó intézkedések meghozatala, például emlékhelyek, múzeumok és emlékérmék kialakításának megfontolása;
- az igazságügyi, valamint a bűnüldöző hatóságok, az egészségügyi dolgozók és a szociális munkások, más érintett, gyakorlati szakemberek és a civil társadalmi szervezetek közötti együttműködés elősegítése és az áldozatok jogaira irányuló, összehangolt megközelítés biztosítása a legkiszolgáltatottabb áldozatok célzott és átfogó támogatása érdekében;

- a tagállamok illetékes hatóságai vagy a szakszolgáltatást nyújtó szervezetek közötti együttműködés megkönnyítése annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a terrorizmus áldozatainak a releváns információkhoz való hatékony hozzáférést a határokon átnyúló ügyekben⁷⁹.

Más érdekelt felek kulcsfontosságú intézkedései:

- a civil társadalmi szervezetek részvétele az áldozatok támogatása során a megfelelő nemzeti hatóságokkal együttműködésben.

3. Az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáféréseinek megkönnyítése

Az áldozatok számos tagállamban nehezen férnek hozzá kárenyhítéshez. Az áldozatok állami kárenyhítést kizárólag – büntetőeljárással kezdődő és az elkövetőtől megszerzett kárenyhítési kísérletekkel folytatódó – hosszú, gyakran költséges és időigényes folyamat végén igényelhetnek. Az áldozatok kárenyhítéséről szóló jelentésben⁸⁰ foglaltak szerint a mögöttes okok többek között a következők: az áldozatok kárenyhítéshez való jogaira vonatkozó elegendő információ hiánya, számos eljárási akadály, például megszorító jellegű határidők, nem elegendő nemzeti költségvetési juttatás, valamint az elkövető általi kárenyhítésre és az állami kárenyhítésre irányadó, bonyolult szabályok. A határokon átnyúló helyzetek áldozatai esetében még – az e területre⁸¹ vonatkozó uniós szabályok létezése ellenére is – nehezebb kárenyhítést szerezni attól az államtól, amelyben áldozatul estek.

Valamennyi illetékes szereplőnek lépéseket kell tennie a saját hatáskörén belül annak érdekében, hogy javítsa az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáférést.

A kárenyhítéstől szóló irányelv⁸² értelmében valamennyi tagállam gondoskodik arról, hogy a területükön szándékosan elkövetett erőszakos bűncselekmények áldozatainak nyújtott kárenyhítés tekintetében nemzeti jogszabályaik előírják egy olyan rendszer meglétét, amely **igazságos és megfelelő kárenyhítést** biztosít az áldozatok számára⁸³. A Bizottság azt ajánlja, hogy a tagállamok – a kárenyhítéshez való hozzáférésre vonatkozó szabályok egyszerűsítésével, valamint a nemzeti költségvetéseket kiigazítva a kárenyhítésre rendelkezésre álló összegek növelésével – tegyék áldozatbarátabbá a nemzeti kárenyhítési rendszerüket. Az áldozatok jogairól szóló irányelv értelmében a tagállamok azt is biztosítják, hogy az áldozatok az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételtől kezdődően tájékoztatást kapjanak arról, hogy hogyan és milyen

⁷⁹ Ahogyan a terrorizmus elleni küzdelemről szóló, irányelv 26. cikkében szerepel.

⁸⁰ J. Milquet szaktanácsadó jelentése Jean-Claude Junckernek, az Európai Bizottság elnökének: „Strengthening victims’ rights: from compensation to reparation – For a new EU Victims’ rights strategy 2020-2025” (Az áldozatok jogainak megerősítése: kárenyhítéstől a kártérítésig – Az áldozatok jogaira vonatkozó, a 2020–2025-ös időszakra szóló új uniós stratégia), 2019. március.

⁸¹ A kárenyhítésről szóló irányelv.

⁸² Lásd a kárenyhítésről szóló irányelv 12. cikkének (2) bekezdését.

⁸³ Lásd Bobek főtanácsnok C-129/19. sz. ügyre vonatkozó 2020. május 14-i indítványát <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=839BD6797AC265879227F4CB8EFBE070?text=&docid=226497&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1859548>

körülmények között férhetnek hozzá kárenyhítéshez. A Bizottság arra fogja ösztönözni a tagállamokat, hogy lépjenek túl ezeken a minimumszabályokon és biztosítsák, hogy az áldozatok más módon is, például az áldozatok jogaira irányuló, általános tájékoztató kampányok során és interaktív honlapokon jobb tájékoztatást kapjanak a nemzeti kárenyhítési rendszerekről.

A kárenyhítés általános célja a szándékosan elkövetett erőszakos bűncselekmények áldozatainak elismerése és a gyógyulási folyamathoz való hozzájárulás⁸⁴. Az áldozatok semmilyen körülmények között sem tehetők ki a másodlagos viktimizáció kockázatainak a kárenyhítési eljárás során. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az áldozatok ne csak a büntetőeljárás során, hanem a kárenyhítés igénylésekor is védelmet élvezzenek a másodlagos viktimizáció kockázataival szemben. Ebben az összefüggésben a terrorizmus áldozatait is figyelembe kell venni, felelőssé téve az egyes tagállamokat a méltányos és megfelelő kárenyhítés biztosításáért⁸⁵.

Az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáféréseinek megkönnyítése tekintetében a Bizottság nyomon fogja követni a hatályos uniós jogszabályok végrehajtását, nevezetesen a kárenyhítésről szóló irányelvet és a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló kerethatározatot⁸⁶ annak áttekintése céljával, hogy azok hogyan és milyen mértékben tökéletesíthetők az áldozatok kárenyhítéshez való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében. A hatálybalépését követően⁸⁷ a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló rendelet⁸⁸ szintén hozzá fog járulni ahhoz, hogy az áldozatok számára könnyebben elérhető legyen a vagyonvisszaszolgáltatás és az áldozatok kárenyhítése a határokon átnyúló ügyekben. A bűncselekményekből származó jövedelem befagyasztásáról és elkobzásáról szóló, 2014. évi irányelv⁸⁹, amely összehangolja az EU-n belüli befagyasztási és elkobzási rendszereket, arra kötelezi a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy az elkobzási határozat ne akadályozza a bűncselekmények áldozatait igényük érvényesítésében. A Bizottság elemezni fogja az áldozatok ezen irányelv szerinti, kárenyhítéshez való hozzáféréseire irányuló lehetőségeit.

A Bizottságnak és a tagállamoknak azt is meg kell vizsgálniuk, hogy miként javítható a tagállamok közötti koordináció és együttműködés az áldozatok határokon átnyúló ügyekben történő kárenyhítésének megkönnyítése érdekében. A tagállamoknak javítaniuk kell a kárenyhítésért felelős nemzeti kapcsolattartó pontok⁹⁰ európai hálózatán belüli

⁸⁴ Lásd különösen J. Milquet szaktanácsadó jelentését.

⁸⁵ A terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv 24. cikke értelmében a tagállamok segítséget nyújtanak a terrorizmus áldozatai számára az adott tagállam nemzeti joga alapján rendelkezésre álló kárenyhítési igényeket illetően.

⁸⁶ A Tanács 2005/214/IB kerethatározata a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról.

⁸⁷ 2020. december 19-től.

⁸⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1805 rendelete (2018. november 14.) a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről.

⁸⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/42/EU irányelve (2014. április 3.) a bűncselekmény elkövetési eszközeinek és az abból származó jövedelemnek az Európai Unión belüli befagyasztásáról és elkobzásáról.

⁹⁰ A kárenyhítésről szóló irányelv 16. cikke értelmében létrehozott kapcsolattartó pontok.

együttműködésüket. Az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózatnak⁹¹ (ENVR) és a kárenyhítésért felelős nemzeti kapcsolattartó pontok európai hálózatának meg kell vizsgálnia, hogy hogyan javítható az egymás közötti együttműködés, illetve hogyan javítható a hálózat hatékonysága.

Az Európai Bizottság kulcsfontosságú intézkedései:

- a kárenyhítésre, ezen belül az állam általi kárenyhítésre és az elkövető általi kárenyhítésre vonatkozó uniós jogszabályok – többek között a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló kerethatározat – nyomon követése és értékelése, és szükség esetén javaslatétel intézkedésekre e keret 2022-ig történő kiegészítése céljából.

A tagállamok kulcsfontosságú intézkedései:

- a nemzeti kárenyhítési rendszerek értékelése és szükség esetén a fennálló eljárási akadályok felszámolása;
- annak biztosítása, hogy a szándékosan elkövetett erőszakos bűncselekmények – többek között a terrorizmus – áldozatai számára biztosított igazságos és megfelelő kárenyhítés tükröződjön a nemzeti költségvetésekben;
- a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló rendelet – azon belül az áldozatok részére történő vagyonvisszaszolgáltatásra és az áldozatok kárenyhítésére vonatkozó rendelkezések – teljes körű alkalmazása;
- intézkedések meghozatala annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok ne legyenek kitéve másodlagos viktimizációnak a kárenyhítési eljárás során;
- a nemzeti kárenyhítési rendszerekkel kapcsolatos információkhoz való egységes hozzáférés megkönnyítése (interaktív, akadálymentes és felhasználóbarát weboldalak létrehozása);
- a másodlagos viktimizáció kockázatainak elkerülése érdekében annak biztosítása, hogy a kárenyhítés területéért felelős nemzeti hatóságok munkatársai tisztában legyenek az áldozatok jogaival és szükségleteivel;
- határokon átnyúló ügyekben más tagállamokkal való együttműködés a megfelelő uniós struktúrákon belül.

Más érdekelt felek kulcsfontosságú intézkedései:

- az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózatnak és a kárenyhítésért felelős kapcsolattartó pontok európai hálózatának meg kell vizsgálnia, hogy hogyan javítható az egymás közötti együttműködés, illetve hogyan javítható az utóbbi hatékonysága;

⁹¹ Az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózat egy uniós támogatás keretében létrehozott nemzeti szakértői fórum, ahol a nemzeti szakértők kicserélik a bevált gyakorlatokat és megvitatják az áldozatok jogait. További információkért lásd a következő honlapot: <https://envr.eu/>

- az áldozatsegítő szervezeteknek együtt kell működniük a kárenyhítés területéért felelős nemzeti hatóságokkal azok támogatása, a bevált gyakorlatok cseréje és a kölcsönös képzési tevékenységek érdekében.

AZ ÁLDOZATOK JOGAI ÉRDEKÉBEN FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS

4. Az összes releváns szereplő közötti együttműködés és koordináció megerősítése

Az uniós szintű együttműködés és koordináció megerősítésének elsődleges célja annak biztosítása, hogy az összes releváns szereplő együttműködjön az áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása érdekében. Az áldozatok jogaira vonatkozó uniós szabályok értelmében a bűncselekmények valamennyi áldozatát el kell ismerni, tisztelettel, szakértelemmel, személyre szabottan és megkülönböztetésmentes módon kell velük bánni. Ez az összes releváns szereplő bevonását szükségessé teszi.

Nemzeti szinten elengedhetetlen mindazoknak a személyeknek a tömörítése, akik áldozatokkal kerülnek kapcsolatba. Ezek magukban foglalják a rendőrséget, az igazságügyi hatóságokat, a bírósági alkalmazottakat, az áldozatsegítő szolgálatokat, a gyakorlati szakembereket és a kárenyhítés területéért felelős hatóságokat. Egyes áldozatok esetében egészségügyi dolgozók, pedagógusok, szociális szolgálatoknál dolgozók vagy őrizeti személyzet bevonása is elengedhetetlen. Tulajdonképpen egész társadalmakat kell bevonni annak biztosításába, hogy valamennyi áldozatot el lehessen ismerni, tisztelettel bánjanak velük és az áldozatok képesek legyenek teljes mértékben érvényesíteni a jogaikat.

A Bizottság elő fogja mozdítani az uniós szintű koordinációt és együttműködést. A tagállamoknak **az áldozatok jogaira vonatkozó nemzeti stratégiákat** kell létrehozniuk, amelyek biztosítják az áldozatok jogainak összehangolt és horizontális megközelítését. E szakpolitikák keretében többek között kijelölhetők az áldozatok jogaiért felelős nemzeti koordinátorok vagy az áldozatok jogaiért felelős ombudsmanok, indíthatók az áldozatok jogaira irányuló, nemzeti figyelemfelkeltő kampányok, valamint az áldozatok jogai általánosan érvényesíthetők más szakpolitikákban, például az egészségügyi vagy az oktatáspolitikában.

A valamennyi szereplő közötti, az áldozatok jogaival kapcsolatos szorosabb együttműködés eredményeként **ellenállóbb társadalmak** fognak létrejönni. Az erős társadalmi kötelékeknek köszönhetően az ilyen társadalmakban könnyebben megelőzhetők a bűncselekmények és könnyebben kezelhetők a konkrét áldozatokra kiható következményeik. A nemzeti hatóságok és a civil társadalom, többek között az áldozatsegítő nem kormányzati szervezetek közötti szoros együttműködés és szövetség e tekintetben elengedhetetlen. A stratégia így elő fogja mozdítani az ilyen szinergiákban rejlő lehetőségek kihasználását.

Uniós szinten a Bizottság létrehozta **az áldozatok jogaival foglalkozó platformot**, hogy biztosítsa az áldozatok jogainak horizontálisabb megközelítését. A platform először fogja összehozni az áldozatok jogai szempontjából releváns összes uniós szintű szereplőt. Ez magában fogja foglalni a Bizottságot, valamint olyan kulcsfontosságú szereplőket, mint az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózatot (ENVR), a kárenyhítésért felelős nemzeti kapcsolattartó pontok európai hálózatát, az esélyegyenlőségi testületek európai hálózatát (EQUINET), a releváns ügynökségeket, például az Eurojustot, az Alapjogi Ügynökséget (FRA), az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségét (CEPOL), a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetét (EIGE) és a civil társadalmat.

Az áldozatok jogaival foglalkozó platform meg fogja könnyíteni a folyamatos párbeszédet, a helyes gyakorlatok cseréjét és az e stratégia, a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia és számos jövőbeli stratégia közötti termékeny kölcsönhatást⁹².

A Bizottságnak az **áldozatok jogaiért felelős koordinátora** biztosítani fogja az áldozatok jogainak szakpolitikájával kapcsolatos különböző intézkedések összehangoltságát és hatékonyságát. A bizottsági koordinátor felel majd az áldozatok jogaival foglalkozó platform zavartalan működésének biztosításáért. A koordinátor továbbá össze fogja hangolni más uniós szintű érdekelt feleknek az áldozatok jogaival kapcsolatos intézkedéseit, különösen akkor, ha az áldozatok jogairól szóló irányelv alkalmazása szempontjából relevánsak.

Az Európai Bizottság kulcsfontosságú intézkedései:

- **az áldozatok jogaival foglalkozó platform létrehozása, amely az áldozatok jogai szempontjából releváns uniós szintű szereplőket tömöríti, az áldozatok jogaiért felelős bizottsági koordinátor kinevezése, és az egyéb vonatkozó szakpolitikai stratégiákkal való szinergia biztosítása.**⁹³

A tagállamok kulcsfontosságú intézkedései:

- **az áldozatok jogaira vonatkozó nemzeti stratégiák létrehozása, amelyek átfogó módon és holisztikusan közelítik meg az áldozatok jogait, és minden olyan szereplőre kiterjednek, akik/amelyek valószínűsíthetően kapcsolatba kerülnek áldozatokkal.**
- **az áldozatok jogainak előmozdítása minden olyan szereplő körében, akik/amelyek valószínűsíthetően kapcsolatba kerülnek áldozatokkal, többek**

⁹² Az e területen releváns egyéb stratégiák többek között a következők: a gyermekjogi stratégia, az európai igazságügyi képzésről szóló stratégia, az LMBTI+ személyek egyenlőségére vonatkozó stratégia, a romák egyenlőségét, társadalmi befogadását és szerepvállalását célzó, aktualizált uniós keret, valamint a biztonsági unióra vonatkozó stratégia, az emberkereskedelem felszámolására irányuló stratégiai megközelítés és a gyermekek szexuális bántalmazása elleni hatékonyabb küzdelmet célzó stratégia.

⁹³ https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_hu

között a rendőrség, az áldozatsegítő szolgálatok és az egészségügyi dolgozók körében;

- **az áldozatok jogaival foglalkozó nemzeti szakértőket tömörítő, releváns, uniós szintű hálózatok – többek között az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózat (ENVR) – működésének elősegítése;**
- **ellenállóbb társadalmak kiépítését célzó intézkedések meghozatala a civil társadalom nemzeti intézkedésekben való fokozottabb részvételének előmozdításával.**

Más uniós szervek és érdekelt felek kulcsfontosságú intézkedései:

- **az Eurojustnak, az Alapjogi Ügynökségnek, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének és az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózatnak jelentést kell készítenie arról, hogy az illetékes hatóságok között határokon átnyúló ügyekben hogyan javítható az együttműködés, illetve az információk és a helyes gyakorlatok cseréje.**

5. Az áldozatok jogai nemzetközi dimenziójának megerősítése

Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, közelmúltban elfogadott uniós cselekvési terv (2020–2024)⁹⁴ újólag megerősíti, hogy az EU elkötelezett az emberi jogok világszerte történő előmozdítása, védelme és kiteljesítése iránt. Az Európai Unió célul tűzi ki annak biztosítását, hogy minden körülmények között – többek között nemzetközi esetekben – szigorú normák teljesüljenek az áldozatok jogai tekintetében. A cselekvési terv az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekhez kapcsolódó intézkedésekre is kiterjed, és ezáltal lehetővé teszi a magánszektorban elkövetett bűncselekmények és visszaélések áldozataira irányuló figyelemfelkeltést, ideértve a környezeti bűnözés áldozatait is.

A Covid19-világjárványra adott globális uniós válasz részét képezték az emberi jogi fenyegetésekre és a családon belüli erőszak fokozódására adott válaszok is. Az Európa együtt által a partnerországoknak a pandémiával való szembenézés érdekében nyújtott támogatás részeként az EU folytatta az emberi jogok és a demokrácia figyelemmel kísérését, és átirányította programjait annak biztosítása érdekében, hogy a partnerországokban az áldozatok megkapják a szükséges támogatást és védelmet.

Az EU és a tagállamai folytatják az együttműködést az ENSZ-szel és az Európa Tanáccsal, illetve az ENSZ-en és az Európa Tanácson belül az áldozatokat megillető uniós jogok partnerországokon belüli előmozdítása és a bevált gyakorlatok cseréje

⁹⁴ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv 2020–2024, JOIN/2020/5 final.

érdekében⁹⁵. Az EU a jövőben is előmozdítja azokat az áldozatok jogaira vonatkozó szigorú normákat, amelyek az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésre vonatkozóan a partnerországokban már végrehajtási szakaszban lévő, uniós földrajzi és tematikus programokban megtalálhatók. Az EU folytatja a világ öt térségében a nőkkel és a lányokkal szembeni erőszak minden formájának megelőzését és megszüntetését célzó EU–ENSZ Reflektorfény kezdeményezés⁹⁶ támogatását. Az EU a FIFA-val és a WHO-val is együttműködik a családon belüli erőszak elleni kampányok során. Az EU támogatja a konfliktusokkal összefüggő szexuális erőszak áldozatainak kártérítésére létrehozott nemzetközi alapot⁹⁷, valamint a gyermekek internetes szexuális kizsákmányolásának felszámolását célzó, WeProtect elnevezésű globális szövetséget⁹⁸.

Az EU ezenkívül folytatni fogja a terrorizmus áldozatainak támogatásával kapcsolatos kapacitásépítési intézkedések támogatását a kiemelt partnerországok esetében. Az EU továbbra is támogatni fogja az ENSZ által vezetett kezdeményezéseket és projekteket, amelyek célja, hogy növelje az ENSZ tagállamainak a terrorizmus áldozatainak segítésére irányuló kapacitását, például az Afganisztán és Spanyolország által vezetett, „a terrorizmus áldozatainak baráti köre” nevű kezdeményezést⁹⁹ vagy az ENSZ Terrorizmus Elleni Hivatala és Spanyolország által szervezett, a terrorizmus áldozatainak globális kongresszusát¹⁰⁰.

Az EU ezenfelül az új többéves pénzügyi keret (2021–2027) alapján kidolgozandó új programokon belül fokozottabban előmozdítja az áldozatok jogaira (többek között a terrorizmus, a szervezett bűnözés és a környezeti bűnözés áldozatait megillető uniós jogokra, valamint általában véve az áldozatokat megillető uniós jogokra) vonatkozó uniós normákat. A csatlakozási tárgyalások és a stabilizációs és társulási folyamatok keretében az EU továbbra is szorosan együtt fog működni a tagjelölt országokkal és potenciális tagjelölt tországokkal az áldozatok jogainak megerősítése érdekében.

Az EU hangsúlyt fog fektetni arra is, hogy a harmadik országokban áldozatul esett uniós polgárok optimálisan hozzáférjenek igazságszolgáltatáshoz. Ez szorosabb kapcsolatot és együttműködést tesz szükségessé a harmadik országbeli hatóságok és áldozatsegítő szervezetek, valamint az uniós tagállamok konzuli hatóságai és áldozatsegítő szervezetei között. Az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője közreműködésével

⁹⁵ Az üzleti vállalkozások/magánszektorbeli szereplők által elkövetett emberi jogi visszaélések esetében az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére – többek között a jogorvoslathoz és a korrekciós intézkedésekhez való hozzáférésre – vonatkozó, újonnan kialakított ENSZ-menetrendet is figyelembe lehet venni.

⁹⁶ <https://spotlightinitiative.org/>

⁹⁷ A konfliktusokkal összefüggő szexuális erőszak áldozatainak kártérítésére létrehozott új alap. Az Alap az ENSZ fegyveres konfliktusokban elkövetett szexuális erőszak kérdésével foglalkozó különleges képviselőjének hivatala által biztosított kötelezettségvállalásra, a Dr Denis Mukwege Alapítvány munkájára, a Nadia-kezdeményezésre, valamint a fegyveres konfliktusokban világszerte elkövetett szexuális erőszak túlélőinek nyilatkozataira épül. <https://news.un.org/en/story/2019/10/1050271>.

⁹⁸ <https://www.weprotect.org/>

⁹⁹ Az Afganisztán és Spanyolország által vezetett, „a terrorizmus áldozatainak baráti köre” 2019. júniusában indult abból a célból, hogy az ENSZ-en belül nagyobb súly és több tevékenység helyeződjön erre a témára.

¹⁰⁰ <https://www.un.org/counterterrorism/2020-counter-terrorism-week>

ösztönzi és segíti elő ezt az együttműködést a harmadik országokban áldozatul esett uniós polgárok támogatásának és védelmének javítása érdekében.

Az Európai Unió kulcsfontosságú intézkedései:

- **a nemzetközi és regionális partnerekkel, például az ENSZ-szel és az Európa Tanáccsal folytatott együttműködés megerősítése az áldozatok jogaira – többek között a gyűlölet-bűncselekmények áldozatainak, a gyermek áldozatoknak, a terrorizmus áldozatainak, a migráns áldozatoknak, a szexuális és a nemi alapú erőszak áldozatainak, a gyűlölet-bűncselekmény LMBTI+ áldozatainak, a szervezett bűnözés és a környezeti bűnözés áldozatainak, valamint a fogyatékossgal élő áldozatoknak a jogaira – vonatkozó szigorú nemzetközi normák előmozdítása érdekében;**
- **uniós finanszírozás és politikai párbeszéd igénybevétele az áldozatok jogainak előmozdítása, képvisellete és védelme érdekében, valamint a partnerországokon belüli áldozatok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek biztosítása érdekében;**
- **a harmadik országokban áldozatul esett uniós polgárok támogatásának és védelmének javítását célzó együttműködés előmozdítása;**
- **a harmadik országbeli nemzeti hatóságok és áldozatsegítő szervezetek, valamint az uniós tagállamokon belüli konzuli hatóságok és áldozatsegítő szervezetek közötti együttműködés megerősítése a harmadik országokban áldozatul esett uniós polgárok igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek megkönnyítése érdekében.**

KÖVETKEZTETÉS

Az EU-nak többet kell tennie a bűncselekmények áldozatainak védelme érdekében. Az áldozatok jogairól szóló első uniós stratégia a következő öt évben megvalósítandó átfogó intézkedésekről rendelkezik. Ezek az intézkedések várhatóan javítják az áldozatok jogainak védelmét, többek között a sajátos szükségletekkel rendelkező áldozatok igényeinek kellő figyelembevételével, és ezáltal növelik az Unió valamennyi polgárának biztonságát.

A Bizottság az áldozatok jogairól szóló hatályos uniós szabályok teljes körű végrehajtására és érvényesítésére fog összpontosítani. Elő fogja mozdítani az áldozatok jogainak tudatosítását, és együtt fog működni a tagállamokkal az áldozatokat támogató struktúrák ellenálló képességének megerősítése érdekében, többek között a Covid19-világjárvány tanulságainak levonása révén. Ezenkívül a Bizottság folytatni fogja az uniós eszközök és lehetséges hiányosságaik értékelését, és szükség esetén 2022-ig jogalkotási javaslatokat fog benyújtani az áldozatok jogainak megerősítése érdekében.

E stratégia végrehajtását rendszeresen nyomon fogják követni, többek között az áldozatok jogaival foglalkozó platform rendszeres ülései révén, amelyek célja a különböző szereplők felelősségi körébe tartozó intézkedések aktualizálása. Ezen túlmenően a

Bizottság a stratégia félidejében áttekinti a stratégia intézkedéseit, és szükség esetén aktualizálja azokat.

Az áldozatok jogainak EU-ban mindenütt és minden körülmények között történő, teljes körű érvényesítése megköveteli az összes érintett szereplő bevonását uniós, nemzeti és helyi szinten egyaránt. Ez a stratégia közös erőfeszítést igényel az Európai Bizottság, más intézmények és szervek, a tagállamok és a civil társadalom részéről. A siker érdekében mindannyiunknak együtt kell működnünk.